

**ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
ตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา**

เสาวรักษ์ หงษ์ไทย*

ไพฑูรย์ โปธิสว่าง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา 2) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน และ 3) เพื่อเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 625 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน เลือกสุ่มจาก 4 ภาคของประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) ไคสแควร์ (χ^2) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression) และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson r) ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาแนวโน้มไปในแบบสั่งการ ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) ภาวะผู้นำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชามีผลต่อประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน (Sig. = 0.00) และแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่างกัน ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = 0.32)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ/ นายกรัฐมนตรี/ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

* นิสิตระดับปริญญาโท, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

** รองศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

Leadership Affecting Effectiveness of Prime Minister Position According to the Attitude of the People: A Case Study of General Prayut Chan-o-cha

Saowarak Hongthai*

Paithoon Bhothisawang**

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the leadership of General Prayut Chan-o-cha, 2) to identify the leadership affecting effectiveness of Prime Minister position according to the attitude of the people, and 3) to compare the leadership behavior affecting effectiveness of Prime Minister position according to the attitude of the people. The samples used in this research included 625 eligible voters in Thailand, through a non-proportional stratified random sampling by randomly selected from each of the four regions of Thailand, The instrument used for the data collection was questionnaire. Data were analyzed through use of frequencies distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA, Chi-square (χ^2), Pearson's correlation (Pearson r), and Regression analysis (Regression). The result that the leadership behavior of General Prayut Cha-o-cha with a trend in directive leadership. Leadership of General Prayuth Chan-o-cha was rated at the medium level. ($\bar{x} = 3.40$). Besides, the leadership of General Prayuth Chan-o-cha would have an impact on effectiveness of workings in Prime Minister position according to the attitude of people. (Sig. = 0.00). And, there were differences regarding leadership behavior of General Prayut Cha-o-cha, whereas there were no differences regarding effectiveness of working in Prime Minister position according to the attitude of people at .05 level of significance. (Sig. = 0.32).

Keyword: Leadership/ Prime Minister/ Gen Prayuth Chan-o-cha

บทนำ

มนุษย์ไม่สามารถอยู่รอดด้วยตัวคนเดียวได้จึงต้องอยู่รวมกัน เป็นกลุ่ม เป็นครอบครัว เป็นชุมชน เป็นสังคม เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตัวบุคคล มนุษย์มีความเป็นปัจเจกชน มีความแตกต่างหลากหลายประการ มีความแตกต่างทางจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความสามารถ เป็นต้น การที่มนุษย์อยู่รวมกันย่อมเกิดความขัดแย้งกันในสังคม ผู้นำ (Leader) จึงกลายเป็นบุคคลที่ช่วยประสานให้มนุษย์อยู่ร่วมกันด้วยดี ลดความขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

* Graduated Student, Master of Political Science, Burapha University, Thailand.

** Associate Professor, Dr., Faculty of Political Science and Law, Burapha University,.

ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของหน่วยงาน มีบทบาทเหนือผู้อื่นในกลุ่ม สามารถใช้อำนาจหน้าที่ อิทธิพล และบารมีดึงดูดใจ ผู้ร่วมงานให้เต็มใจปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการหรือคำสั่งของผู้นำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของสมาชิกของผู้นำและขององค์การ (สนธิ บุญยรัตกลิน, 2552, น.11) หรือบุคคลที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็น ผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเป็นบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม มีความเป็นอิสระ กล้าหาญในการตัดสินใจ มีแรงกระตุ้น มีความกระตือรือร้นสูง มีความยืดหยุ่น (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2551, น.11) ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลและอำนาจในการทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการและสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ และภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้นำสามารถกระตุ้นให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้โดยใช้ทักษะการสื่อสารและชี้นำ โน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สมาชิกในองค์การร่วมมือทำงานอย่างเต็มที่ และภาวะผู้นำ คือ กระบวนการสร้างอิทธิพลในเชิงสังคมเพื่อนำบุคคลและกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย (ณัฐชัฐดา วิจิตรจามรี, 2558, น.227) และยังหมายถึงพฤติกรรมที่พยายามมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นให้ปฏิบัติตามเพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

รัฐประหาร พ.ศ. 2557 เกิดขึ้นภายหลังวิกฤตการณ์การเมืองซึ่งเริ่มต้นในวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2556 เพื่อคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม แกนนำ คือ สุเทพ เทือกสุบรรณ และสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวนกว่า 50 คน ร่วมแถลงคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม ที่บริเวณหน้าลานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากที่ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมสุดซอยผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และยังลักษณะ ชินวัตร แกลงยืนยันความบริสุทธิ์ใจในการออกพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมว่าต้องการให้เกิดความปรองดองขึ้นในประเทศ จากนั้นได้มีการแถลงจุดยืนของรัฐบาลต่อร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมว่ายอมถอนร่างดังกล่าว และขอให้ผู้ชุมนุมเข้าใจความหวังดีที่รัฐบาลมีให้แก่ประเทศ เวลาต่อมาที่ประชุมสมาชิกวุฒิสภาไม่สามารถเปิดประชุมนัดพิเศษ เพื่อพิจารณาวาระสำคัญ คือ ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมได้ เนื่องจากไม่ครบองค์ประชุม ต่อมาสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ประกาศยกระดับการต่อสู้จัดระบอบทักษิณพร้อมเสนอ 4 มาตรการ คือ (1) เดินหน้าถอดถอนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ลงมติเห็นด้วยกับพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมทั้ง 310 คน (2) เป่านกหวีดใส่สมุนระบอบทักษิณ (3) ต่อต้านสินค้าในเครือทักษิณ และ(4) ขวนขวาราชการให้หยุดงานพร้อมกันทั่วประเทศ วิธีการในการชุมนุม เช่น การเดินขบวนและชุมนุมประท้วง การยึดสถานที่ราชการ การปิดการจราจรในทางแยกสำคัญในกรุงเทพฯ การคว่ำบาตรการเลือกตั้ง และเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร กองทัพอากาศตั้งกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (กอร.ส) และจัดประชุมเพื่อหาทางออกวิกฤตการณ์การเมืองของประเทศ แต่การประชุมไม่สามารถหาข้อยุติได้ (จิตกร บุชบา, 2558, หน้า 44,-110) ตามสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร เขตปริมณฑลและพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ เป็นผลทำให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์เสียชีวิตได้รับบาดเจ็บ และเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน และเหตุการณ์มีแนวโน้มขยายตัว จนอาจเหตุการณ์ร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อให้สถานการณ์ดังกล่าวกลับมาสู่สภาวะปกติ จึงมีความจำเป็นต้องเข้าควบคุมอำนาจในการปกครอง (รัฐบาลไทย, 2557ก, ออนไลน์) และให้เหตุผลในการรัฐประหารไว้ดังนี้ (1) มีความขัดแย้ง

ทางความคิดการเมืองอย่างรุนแรง (2) การใช้อำนาจการปกครองที่กระทำอยู่เดิม ไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ (3) แนวทางการเลือกตั้งรูปแบบเดิมมีการต่อต้าน (4) การชุมนุมยืดเยื้อ 6 เดือน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งทางความคิด และการแก่งแย่งผลประโยชน์ทางการเมือง ตลอดระยะเวลา 9 ปีที่ผ่านมา (5) ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน จำนวนมาก (6) การบังคับใช้กฎหมายปกติไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ (7) การบริหารราชการแผ่นดินในช่วงที่ผ่านมาไม่สามารถกระทำได้ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และก่อปัญหาความเดือดร้อนต่อประชาชน (8) มีการลวงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามมาตรา 112 ทั้งทางลับและเปิดเผย สร้างความไม่พอใจและเกลียดชังของประชาชนโดยรวมที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (9) การปลุกระดมมวลชนมุ่งเอาชนะฝ่ายตรงข้าม (10) มีการจัดตั้งและใช้กองกำลังติดอาวุธ เพื่อปฏิบัติการอย่างรุนแรงต่อฝ่ายตรงข้าม โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนผู้บริโภค (ผู้จัดการออนไลน์, 2557, ออนไลน์)

รัฐประหารครั้งนี้มีทั้งฝ่ายที่ต่อต้านรัฐประหารและฝ่ายที่สนับสนุนทหาร ต่างฝ่ายต่างมีเหตุผล เช่น ฝ่ายที่ต่อต้านรัฐประหารนั้น อธิบายว่า การรัฐประหารทำให้ประเทศเสียหาย เศรษฐกิจตกต่ำ เป็นการลดทอนเสรีภาพของประชาชน และเคารพสิทธิมนุษยชน การเมืองเป็นเรื่องของการเรียนรู้ ไม่มีทางลัด ต้องปล่อยให้ประชาธิปไตยทำหน้าที่ของตัวเอง แล้ววันหนึ่งประชาชนจะไม่ตกเป็นทาสของนักการเมือง การแก้ปัญหาด้วยการรัฐประหารเป็นการแก้เฉพาะหน้า ไม่ยั่งยืน เชื่อว่าการรัฐประหารไม่ได้ช่วยแก้ปัญหการเมืองหรือบ้านเมือง แต่เป็นการเพิ่มปัญหา และยังมีแนวร่วมจากต่างประเทศ โดยเฉพาะชาติตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในสหภาพยุโรป รวมถึงองค์การสหประชาชาติ ฯลฯ นั้นไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงนอกวิถีทางประชาธิปไตย และส่วนฝ่ายที่สนับสนุนทหาร กล่าวว่า ถ้านักการเมืองไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ไม่เหลิงอำนาจ ก็คงไม่มีใครขวักมือเรียกทหารให้เข้ามาปฏิวัติ คนส่วนใหญ่ในฝ่ายนี้ไม่ได้อยากให้เกิดรัฐประหาร แต่เห็นว่าสถานการณ์ที่ผ่านมา รัฐบาลเสียข้างมากมาจากการเลือกตั้งใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมและมีนโยบายสำคัญต่าง ๆ ในลักษณะประชานิยมที่ส่งผลกระทบต่อสถานะความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่กลับไม่มีกระบวนการภายใต้รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสามารถจัดการได้อย่างทันท่วงที ดังนั้นการใช้พลังอำนาจของกองทัพเพื่อยุติการใช้อำนาจของนักการเมืองเป็นการชั่วคราว จึงเหมือนเป็นกลไกการถ่วงดุลการทำงานของฝ่ายการเมืองอีกที (ปกรณ์ พึ่งเนตร, 2557, ออนไลน์)

ในมุมมองของนักวิชาการ มีมุมมองแตกต่างกันในกรณีมีผู้บัญชาการทหารบก ก้าวเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เช่น สุขุม นวลสกุล (นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง) แนะนำ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่า ในบทบาทของนายกรัฐมนตรี ต้องลดความเป็นทหารลง เพราะนายกรัฐมนตรี ต้องสื่อสารกับประชาชน ต้องใกล้ชิดกับประชาชน ไม่ใช่มองประชาชนด้วยมุมมองของผู้บังคับบัญชา ส่วนการทำงานร่วมกับพลเรือน ต้องปรับตัว เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน และปณิธาน วัฒนายากร (อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ประเมินว่า เมื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ประชาชนตั้งความคาดหวังไว้สูง ต้องมีภาระหน้าที่ที่หนักมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังของกลุ่มที่สนับสนุน และฝ่ายที่คัดค้าน ที่ควรระวังคือ บทบาทของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ทับซ้อนกันระหว่างผู้บริหาร และหัวหน้าคสช. ที่เป็นฝ่ายควบคุม ตรวจสอบฝ่ายบริหาร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแยกบทบาทออกจากกันให้ดี และยี่วิจารย์ถึงบุคลิกการทำงานของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่าเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง และมีความเข้มแข็งต่อการทำงาน มีการเรียนรู้งาน และปรับตัวค่อนข้างดี ยืดหยุ่น ประเด็นที่สำคัญที่ พลเอก

ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต้องควบคุมให้ได้ คือ การใช้อารมณ์ในกรณีของการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง ต้องรับฟัง เพื่อสร้างการยอมรับของประชาชน ในสายตาชาวต่างชาติ ปณิธานชี้ว่า ในหลักการต่างประเทศมองไทยว่า มีปัญหาประชาธิปไตยและเกิดความไม่ยอมรับ แต่ปัจจุบันหลายประเทศมีความเข้าใจในเงื่อนไขที่แตกต่างของความเป็ประชาธิปไตยระยะเปลี่ยนผ่าน เป็นต้น (กองบรรณาธิการเนชั่นสุดสัปดาห์, 2557, น.158-159)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคือ ภาวะผู้นำ และประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในปี พ.ศ.2557-2558 ตามเจตคติของประชาชน โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน
3. เพื่อเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน มุ่งเน้นตัวแปร ดังต่อไปนี้
  - 1.1 ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย
    - 1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลาเนา และการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
    - 1.1.2 ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แก่ แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้นำแบบสนับสนุน ผู้นำแบบสั่งการ ผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน ผู้นำแบบมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้นำ และทักษะของผู้นำ
    - 1.1.3 ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน
  - 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นตัวแปรต้น เมื่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชนเป็นตัวแปรตาม
  - 1.3 ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นตัวแปรต้น เมื่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชนเป็นตัวแปรตาม
2. ขอบเขตประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง
3. ขอบเขตระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2560 รวมระยะเวลา 13 เดือน

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กรอบแนวคิด ดังนี้ ตัวแปรต้น ประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้นำ และภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน

พฤติกรรมภาวะผู้นำ (Leadership behavior) ได้นำทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-goal theory) พัฒนาโดย Martin G. Evan ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดย Robert J. House โดยพฤติกรรมของผู้นำ สามารถแบ่งเป็นสี่รูปแบบ ดังนี้ (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2557, น.39)

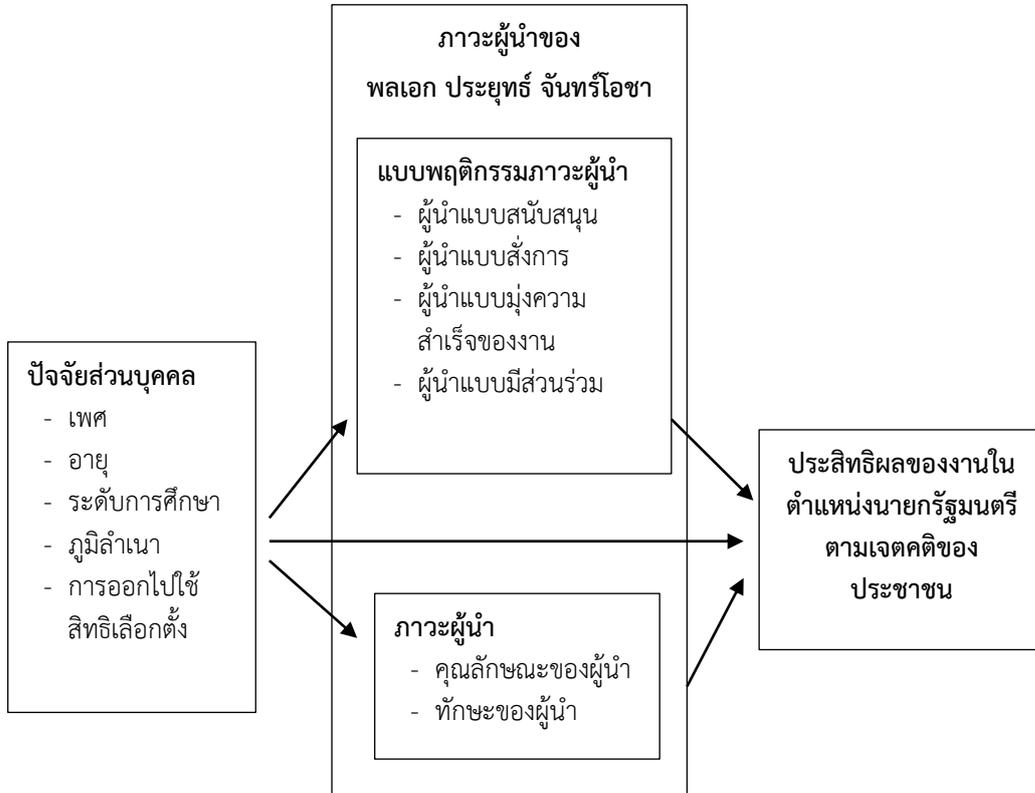
1. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Supportive leadership) ผู้นำมีพฤติกรรมที่เป็นมิตร ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าถึงได้ง่าย มีความเสมอภาค และให้เคารพ และให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ (Directive leadership) ผู้นำใช้คำสั่งเกี่ยวกับการทำงาน และวิธีการทำงาน กำหนดมาตรฐานของการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบที่ชัดเจนกับผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement-oriented leadership) ผู้นำกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายสร้างมาตรฐานความเป็นเลิศแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และตั้งความคาดหวังว่าผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำ
4. ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Participative leadership) เป็นผู้ขอความคิดเห็น และคำปรึกษาของผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนตัดสินใจ กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมโดยการจัดประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไข และพัฒนางาน

ภาวะผู้นำ (Leadership) ได้นำทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait leadership theory) ของ สโตกคิลล์ (Stogdill) ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผล สามารถแบ่งเป็นคุณลักษณะ (Traits) และทักษะ (Skills) ดังต่อไปนี้ (1) คุณลักษณะ (Traits) ประกอบด้วย ความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ รับรู้ไวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความทะเยอทะยาน และปรารถนาในความสำเร็จ มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ให้ความร่วมมือ มีการตัดสินใจดี มีความเด็ดขาด น่าเชื่อถือ สามารถพึ่งพาอาศัย มีอำนาจเหนือ และมีแรงจูงใจด้านอำนาจ มีความกระตือรือร้นสูง มีความมั่นใจในตนเอง มีความหนักแน่น ยืนหยัด และทนทาน สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความยุ่งยาก และมีความรับผิดชอบสูง (2) ทักษะ (Skills) ประกอบด้วย มีความเฉลียวฉลาด และมีสติปัญญา มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความนุ่มนวล และมีอหยาอหยาดี รู้จักผูกมิตรไมตรี มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่วด้านการพูด มีความรอบรู้เกี่ยวกับงาน มีทักษะในการจัดการ และบริหารอย่างเป็นระบบ มีทักษะในการชักจูงใจผู้อื่น มีทักษะทางสังคมสูง (วุฒิชัย วรชิน, 2546, น.26-27)

ประสิทธิผลของงานอันเกิดจากการมีภาวะผู้นำ มีความหมายว่า การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างพึงพอใจ และได้ใช้เกณฑ์ผลที่เกิดขึ้นของกลุ่ม ซึ่งผลที่เกิดจากความสามารถในการนำของผู้นำ โดยนำแนวนโยบายของรัฐบาลซึ่งให้ความสำคัญในการดำเนินการ เพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ มุ่งมั่นทำงานภายใต้นโยบาย “ทำก่อน ทำจริง ทำทันที มีผลสัมฤทธิ์ และยั่งยืน” น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (รัฐบาลไทย, 2557ข, ออนไลน์) และได้กำหนดนโยบาย 11 ด้าน ซึ่งได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557, น.3-20) และได้แบ่งกลุ่มงาน เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงาน จำนวนหกด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการต่างประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และด้านกฎหมาย และกระบวนการ

ยุติธรรม มาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัด หรือประเมินประสิทธิผลของภาวะผู้นำ ซึ่งสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรุงเทพโพลล์ (ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 17-18 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เรื่อง ประเมินผลงาน 1 ปี รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ประชาชนพึงพอใจด้านการบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านการต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจ และในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า มีความเด็ดขาด กล้าตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความขยันทุ่มเทในการทำงานเพื่อแก้ปัญหาของประเทศ ตามลำดับ

นิด้าโพล (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 15-18 สิงหาคม พ.ศ. 2559 เรื่อง 2 ปี ของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำรงตำแหน่งครบ 2 ปี ของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ร้อยละ 45.20 ระบุว่าทำงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ค่อนข้างดี รองลงมา คือ ทำงานได้ดีมาก ร้อยละ 42.40 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีคุณภรณ์ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 85.84 มีความกล้าตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 85.68 มีบุคลิกภาพผู้นำแบบทหาร คิดเป็น

ร้อยละ 62.80 ประสิทธิภาพในการทำงานแก้ไขปัญหาของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 79.60 และมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 72.88

สวนดุสิตโพล (มหาวิทยาลัยสวนดุสิต) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 18-22 เมษายน พ.ศ. 2560 เรื่องรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในสายตาประชาชน การบริหารประเทศของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ก้าวสู่ปีที่ 3 โดยยังคงดำเนินตามโรดแมปที่วางไว้เน้นบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศ และดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น พบว่า เรื่องที่ทำให้ประชาชนนิยมชมชอบรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา อันดับหนึ่ง คือ การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน รองลงมาคือ บ้านเมืองเป็นระเบียบ สงบสุข ไม่มี การชุมนุมประท้วง และการบริหารบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า มั่นคง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชาชนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2557) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 625 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน ไพฑูริย์ โพธิสว่าง, 2556, น.167) โดยผู้วิจัยยินยอมให้ความคลาดเคลื่อนได้ ± 0.04 ภายใต้ความเชื่อมั่นร้อยละ 96 หลังจากที่ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน (Non-proportional stratified random sampling) โดยเลือกจากจังหวัดที่สำคัญในภูมิภาค และมีจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งใกล้เคียงกันของแต่ละภาค จำนวน 4 ภูมิภาค ๆ ละ 1 จังหวัด ในเขตอำเภอเมืองของจังหวัด เป็นตัวแทนภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่เป็นตัวแทนภาคเหนือ จังหวัดขอนแก่นเป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนนทบุรี เป็นตัวแทนภาคกลาง และจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นตัวแทนภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิภาค การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) ตอนที่ 2 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) โดยเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question) โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนเรียงลำดับตามมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพผลงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Closed-ended question) โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนเรียงลำดับตามมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่านเพื่อตรวจสอบหาความแม่นยำเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่า IOC (Item Objective Congruence index : IOC) เท่ากับ 0.7-1.0 สามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยเก็บข้อมูลจำนวน 45 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพ

ของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's alpha ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ SPSS for Windows ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.957 ถือว่าแบบสอบถามนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามมาแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-Test) ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ไคสแควร์ (Chi-square) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation) และการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ SPSS for Windows

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 625 คน พบว่า ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.8 มีอายุช่วง 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.4 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.8 และเคยออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.4

ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นแบบสั่งการ คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมา คือ แบบมุ่งความสำเร็จของงาน คิดเป็นร้อยละ 27.4

ภาวะผู้นำตามความรู้สึกหรือเจตคติของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.40 (S.D. = 0.33) และ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.49 (S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะของผู้นำ โดยอันดับหนึ่งเห็นด้วยว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีความหนักแน่น ยืนหยัด และทนทาน มีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 1.14) อันดับสอง คือ มีความมั่นใจในตนเอง มีค่าเฉลี่ย 3.82 (S.D. = 1.20) และอันดับสาม คือ มีอำนาจเหนือ และมีแรงจูงใจด้านอำนาจ มีค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D. = 1.18)

ภาวะผู้นำ ด้านทักษะของผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านทักษะของผู้นำ โดยอันดับหนึ่ง เห็นด้วยว่าพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์หรือความคิด มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. = 1.31) อันดับสอง คือ มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่วด้านการพูด มีค่าเฉลี่ย 3.58 (S.D. = 1.27) และอันดับสาม คือ มีทักษะในการจัดการ และบริหารอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 3.42 (S.D. = 1.28)

ประสิทธิภาพของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.12 (S.D. = 0.290) เมื่อพิจารณารายด้าน อันดับหนึ่ง คือ ด้านกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.86) อันดับสอง คือ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D. = 0.92) อันดับ

สาม คือ ด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ย 3.51 (S.D. = 0.90) อันดับสี่ คือ ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.30 (S.D. = 0.78) และอันดับห้า คือ ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.25 (S.D. = 0.88)

ในการทดสอบสมมติฐานภาวะผู้นำและประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความรู้สึกหรือเจตคติต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่วนอายุมีความสัมพันธ์ ความรู้สึกหรือเจตคติต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต่างกัน ความรู้สึกหรือเจตคติต่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ความรู้สึกหรือเจตคติต่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่างกัน

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต่างกัน ความรู้สึกหรือเจตคติต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ต่างกัน

แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาต่างกัน ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไม่แตกต่างกัน

ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน กล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ทั้งนี้ภาวะผู้นำในงานวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำ ผลการศึกษาแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-goal theory) แบ่งแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำเป็น 4 แบบ คือ แบบสนับสนุน แบบสั่งการ แบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบมีส่วนร่วม พบว่าประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำแนวโน้มไปในแบบสั่งการ (Directive leadership) หมายถึง แบบผู้นำที่ใช้คำสั่งเกี่ยวกับการทำงาน และวิธีการทำงาน กำหนดมาตรฐานของการทำงาน รวมทั้งกฎระเบียบที่ชัดเจนกับผู้ใต้บังคับบัญชา ในที่นี้หมายถึงประชาชน พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบสั่งการ เหมาะกับสถานการณ์บ้านเมืองวิกฤติ มีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ตามเกิดความวิตกกังวลกับสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ประชาชนมองเห็นความเข้มแข็ง เด็ดขาดกล้าตัดสินใจของผู้นำ

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait leadership theory) ของสโตกдилล์ (Stogdill) พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะของผู้นำ

ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติว่าพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีความหนักแน่น ยืนหยัด และ ทนทาน รองลงมา คือ มีความมั่นใจในตนเอง และถัดไป คือ มีอำนาจเหนือ มีแรงจูงใจด้านอำนาจ และด้านทักษะของผู้นำ ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติว่าพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีทักษะ ด้านมนโพนทัศน์ หรือความคิด รองลงมา คือ มีทักษะในการพูด มีความคล่องแคล่วด้านการพูด และ ถัดไป คือ มีทักษะในการจัดการ และบริหารอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของพสุธานี ซาลี เครือธนกิจ (2553) พบว่า ภาวะผู้นำของนายกรัฐมนตรีที่พึงประสงค์ต้องสามารถควบคุมสถานการณ์ มีความเด็ดขาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ มีความสามารถในการจูงใจคน และมีความ มั่นใจในตนเอง งานวิจัยของวิริยญา คล้ายบัว (2554) พบว่า ผู้นำทางการเมืองเชิงอุดมคติในวรรณคดี สามก๊ก ผู้นำต้องมีคุณลักษณะมีความรู้ในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ มีความเพียร และความตั้งใจอย่าง แน่วแน่ ยามที่ต้องเผชิญกับปัญหา และเผชิญการอย่างมีศิลป์ มีความเด็ดขาด หนักแน่น งานวิจัยของ นลินทิพย์ พิมพ์กาสัต (2555) ผลจากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการ ตัดสินใจเลือกของประชาชน เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความเข้าใจ และแก้ไข ปัญหาได้ มีความคิดริเริ่มใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และ มองกว้าง คิดไกล รอบรู้ เป็นต้น งานวิจัยของสนธิ บุญยรัตกลิน (2555) พบว่า ภาวะผู้นำต้องมีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ รอบรู้ สามารถแก้ไขสถานการณ์ หรือปัญหา มีความกล้าคิดกล้าทำกล้าตัดสินใจ และมีทักษะในการ พูด สามารถพูดคุยกเจรจาต่อรอง และงานวิจัยของ Silma E. Lange (2015) พบว่าภาวะผู้นำต้องม ีความมั่นใจในตนเอง มีเอกลักษณ์ส่วนบุคคล และสามารถปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ สอดคล้องกับผล สสำรวจกรุงเทพโพลล์ (2558) พบว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า มีความเด็ดขาด กล้าตัดสินใจ ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาผลประโยชน์ ส่วนรวมของประเทศชาติ และความขยันหมั่นเพียรในการทำงานเพื่อแก้ปัญหาของประเทศ สอดคล้องกับ ผลสำรวจนิด้าโพล (2559) พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชามีอุดมการณ์ในการทำงาน มีความกล้า ตัดสินใจ มีบุคลิกภาพผู้นำแบบทหาร ประสิทธิภาพในการทำงานแก้ไขปัญหาของประเทศ และม ีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในการทำงาน

ผลการศึกษาประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ด้านกฎหมาย ผลักดันให้เกิดการนำ กฎหมายไปปฏิบัติจริง เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านการเมือง แก้ปัญหาความขัดแย้ง บ้านเมือง สงบสุข ไม่มีการประท้วง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โยกย้ายดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการ ทุจริต และถัดไป คือ ด้านการศึกษา เสริมสร้างโอกาส และความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธิ บุญยรัตกลิน (2555) พบว่า ประสิทธิผลการทำของนายกรัฐมนตรี เช่น ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า ปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้อยู่สงบ ปัญหาสังคมไม่ค่อยมี ประชาชนกินดีอยู่ดีถ้วนหน้า และการเมืองมีความสงบเรียบร้อย เป็นต้น สอดคล้องผลสำรวจกรุงเทพ โพลล์ (2558) พบว่า ประชาชนพึงพอใจด้านการบริหารจัดการ และการบังคับใช้กฎหมาย ด้านความ มั่นคงของประเทศ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านการต่างประเทศ และด้านเศรษฐกิจ และ สอดคล้องกับผลสำรวจสวนดุสิตโพล (2560) พบว่า เรื่องที่ทำให้ประชาชนนิยมชมชอบรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน บ้านเมืองเป็นระเบียบ สงบสุข ไม่มีการ ชุมนุมประท้วง และการบริหารบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า มั่นคง

2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผลการศึกษาการวิเคราะห์การถดถอยของภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน สามารถพยากรณ์การเกิดประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ ดังนั้น เมื่อเพิ่มระดับภาวะผู้นำให้มีมากเท่าใดก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่สูงขึ้นตามไปด้วย และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ภาวะผู้นำมีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะประชาชนมีความรู้สึกหรือเจตคติว่าประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับระดับภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

3. เพื่อเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามเจตคติของประชาชน จำแนกตามแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่าง ดังนั้น แบบพฤติกรรมต่างกัน ความรู้สึกหรือเจตคติต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ภาวะผู้นำและประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม และสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจนโยบายรวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Patrick H. Burtch (2011)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกอบด้วย แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำและภาวะผู้นำ และประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน พบว่า แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีแนวโน้มไปในแบบสั่งการ ร่องลงมา คือแบบมุ่งความสำเร็จของงาน ตามลำดับ ภาวะผู้นำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำปานกลาง ภาวะผู้นำมีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน และแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำต่างกัน ประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไม่แตกต่างกัน จึงควรให้ความสำคัญ พิจารณาทบทวน เสริมสร้างศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ และพัฒนาภาวะผู้นำในแบบที่ประชาชนคาดหวังและเหมาะสมที่จะปกครองประชาชน เพื่อประชาชน

ผลของการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับของประชาชนที่มีต่อนายกรัฐมนตรีที่มาจากการทำรัฐประหาร และนำไปสู่การปรับปรุง และการพัฒนาภาวะผู้นำในด้านคุณลักษณะผู้นำ ทักษะผู้นำ และการกำหนดนโยบายของรัฐเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลของงานตรงตามความเป็นจริงของสถานการณ์บ้านเมือง และความคาดหวังของประชาชนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไป อาจศึกษาภาวะผู้นำของบุคคลอื่นในหน่วยงานระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และภาคเอกชน
2. การวิจัยในครั้งต่อไป ใช้ทฤษฎีคุณลักษณะเฉพาะของสต็อกคิลล์ (Stogdill) และ แบบพฤติกรรมของทฤษฎีผู้นำแบบเส้นทางสู่เป้าหมาย (Path-goal theory) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติม แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำอื่นนอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้
3. การวิจัยในครั้งต่อไปใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร 4 จังหวัดใหญ่ในอำเภอเมือง จำนวน 625 คน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการเพิ่ม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะการสุ่ม และขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร
4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยในครั้งต่อไปอาจเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยเชิงผสมผสาน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีอื่น นอกจากแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ รวมทั้งระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจมีการเพิ่มระยะเวลาในมากขึ้น เพื่อให้ได้ความครอบคลุม และแม่นยำมากขึ้น

ข้อจำกัดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามเจตคติของประชาชน: กรณีศึกษาพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นการศึกษาภาวะผู้นำและประสิทธิผลของงานในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเจตคติของประชาชน ในปี พ.ศ. 2557-2558 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่ได้กำหนด สถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองตลอดเวลาอันมีผลทำให้เจตคติหรือความรู้สึกของประชาชนมีความเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและการได้รับข้อมูลข่าวสารและในงบประมาณที่มีอย่างจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

บรรณานุกรม

- กรุงเทพโพลล์. (2558). **ประเมินผลงาน 1 ปี รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2560 จาก <http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/>
- กองบรรณาธิการเนชั่นสุดสัปดาห์. (2557). **เขาชื่อ 'ตุ'**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.
- จิตกร บุชบา. (2558). **ถอดรหัสรัฐประหาร: จุดเปลี่ยนประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: บานชื่น.
- ณัฐชัฐดา วิจิตรจามรี. (2558). **การสื่อสารในองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นลินทิพย์ พิมพ์ก๊อด. (2555). **คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกของประชาชนในกลุ่มอีสานใต้**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นิด้าโพล. (2559). **2 ปี ของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2560. จาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=425>.

- ปกรณัม ฟิงเนตร. (2557). การปะทะกันของเหตุผล. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/584519?view=desktop>.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2557). **คสช. แจกใบปลิว 10 เหตุผลทำรัฐประหารที่อนุสาวรีย์ชัยฯ**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9570000061701>.
- พสุสาณีย์ ชาลีเครือธนกิจ. (2553). **ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อภาวะผู้นำของนายกรัฐมนตรีไทยที่พึงประสงค์**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพฑูรย์ โปธิสว่าง. (2556). **การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการ วิธีปฏิบัติการ สถิติ และคอมพิวเตอร์**. ชลบุรี: สำนักพิมพ์ Come In.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงแห่งโลกธุรกิจ.
- รัฐบาลไทย. (2557ก). **ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1/ 2557 เรื่อง การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/ncpo-announcment/item/84275-id84275>.
- รัฐบาลไทย. (2557ข). **รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ครบรอบ 1 ปี (12 กันยายน 2557-12 กันยายน 2558)**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2559. จาก <http://www.thaigov.go.th/pdf/summary1year-th.pdf>.
- วิริญญา คล้ายบัว. (2554). **ผู้นำทางการเมืองเชิงอุดมคติในวรรณคดีสามก๊ก: วิเคราะห์ภาวะผู้นำของขงเบ้ง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิชัย วรชิน. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธิ บุญยรัตกลิน. (2552). **การศึกษาคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้นำทางการเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีความเห็นของชาวกรุงเทพมหานคร**. การศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ 1, สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สนธิ บุญยรัตกลิน. (2555). **ผู้นำทางการเมืองยุคใหม่: กรณีของนายกรัฐมนตรีร่วมสมัย**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการเมือง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สัมพันธ์ กางเพ็ง. (2557). **ภาวะผู้นำแบบบริการ: แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย**. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2557). **การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557**. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 30 เมษายน 2559. จาก http://www.ect.go.th/th/wpcontent/uploads/2013/10/sn57_stat.pdf.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557) **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

Patrick H. Burtch. (2011). **The effect of leadership flexibility and effectiveness on city manager tenure.** Doctoral dissertation, Doctor of Philosophy, Public Policy and Administration, Walden University.

Silma E. Lange. (2015). **Global leadership effectiveness: The predictive value of cognitively oriented global leadership competencies.** Master's thesis, Department of Psychology, San José State University.